

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรประมงทะเล
วันที่ 28-29 พฤษภาคม 2569

สำนักเลขาธิการ ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรุงเทพฯ

บทนำ

ทรัพยากรประมงทะเลในน่านน้ำของประเทศไทยมีความสำคัญทั้งในด้านระบบนิเวศและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะต่อกิจกรรมประมงชายฝั่งและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเลของชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะบริเวณอ่าวไทยซึ่งมีกิจกรรมอุตสาหกรรม จึงมีความเสี่ยงต่อผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลที่เคยเกิดขึ้นในอดีต ในขณะเดียวกัน ทรัพยากรประมงทะเลในพื้นที่มักถูกประเมินมูลค่าต่ำกว่าความเป็นจริง และยังขาดข้อมูลการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ ส่งผลให้การประเมินความเสียหายและการกำหนดค่าชดเชยทำได้อย่างจำกัด โดยเฉพาะในกรณีการรั่วไหลของน้ำมัน ซึ่งอาจนำไปสู่กระบวนการชดเชยที่ล่าช้า ไม่เพียงพอ หรือมีข้อโต้แย้ง กระทั่งต่อทั้งภาครัฐและชุมชนท้องถิ่น ขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่กรมประมงยังมีข้อจำกัดด้านความรู้และประสบการณ์ในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ ทำให้ไม่สามารถจัดทำข้อมูลที่น่าเชื่อถือและสนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจึงมีความจำเป็น เพื่อเสริมสร้างทักษะในการประยุกต์ใช้วิธีการประเมินมูลค่า และบูรณาการผลการประเมินสู่การบริหารจัดการและนโยบายประมง

ในการนี้ ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAFDEC) ร่วมกับกรมประมง จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรประมงทะเล พร้อมดำเนินกรณีศึกษาในพื้นที่อ่าวระยอง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ วิธีการประเมิน และความต้องการข้อมูล รวมทั้งจัดทำกรอบการประเมินที่สามารถนำไปใช้ในงานในอนาคตได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และความสำคัญของการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรประมงทะเล
2. เพื่อพัฒนาทักษะในการประยุกต์ใช้วิธีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์และกรอบการประเมิน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เจ้าหน้าที่กรมประมงมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และความสำคัญของการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรประมงทะเล
2. เจ้าหน้าที่กรมประมงสามารถประยุกต์ใช้วิธีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์และกรอบการประเมินได้

ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

วิทยากร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ผศ.ดร.นภสม สิ้นเพิ่มสุขสกุล
2. รศ.ดร. สันติ แสงเลิศไสว
3. ผศ.ดร. อารียา โอภิเดชกู

กลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่กรมประมงและศูนย์พัฒนาการประมงฯ รวม 27 คน

กรมประมง จำนวน 17 คน

1. ส่วนกลาง กองวิจัยและพัฒนาประมงทะเล (3) และกองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง (1)
2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง (5)
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสมุทรปราการ (2)
4. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลชุมพร (2)
5. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลสงขลา (2)
6. ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลภูเก็ต (2)

ศูนย์พัฒนาการประมงฯ ฝ่ายฝึกอบรม จำนวน 7 คน

ผู้ร่วมสังเกตการณ์ (3)

วัน เวลา สถานที่

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจะจัดขึ้นในวันที่ 28-29 พฤษภาคม 2569 ณ สำนักเลขาธิการ ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรุงเทพฯ โดยจะประกอบด้วย การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม เน้นการประยุกต์ใช้วิธีการประเมินมูลค่าสำหรับกรณีศึกษาอ่าวระยอง

กำหนดการ

เวลา	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
วันพฤหัสบดีที่ 28 พฤษภาคม 2569		
08:30–09:00	ลงทะเบียน	
09:00–10:00	พิธีเปิดการฝึกอบรม <ul style="list-style-type: none"> • กล่าวเปิดโดย SG/TDC (เลขาธิการ/ผู้อำนวยการฝ่ายฝึกอบรม) • แนะนำโครงการและวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม • แนะนำผู้เข้าร่วม (แลกเปลี่ยนความคาดหวังในการอบรม) 	SEAFDEC/TD
10:00–10:30	ถ่ายภาพหมู่ และพักรับประทานอาหารว่าง	-
10:30–12:00	1: บทนำสู่การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของทรัพยากรประมง <ul style="list-style-type: none"> • ความสำคัญในการบริหารจัดการและประเมินความเสียหาย • ภาพรวมการประยุกต์ใช้การประเมินมูลค่า • ประเด็นท้าทายในการประเมิน • มูลค่าของบริการระบบนิเวศ ไม่มีราคา/มูลค่าตลาด 2: แนวคิดด้านการประเมินมูลค่า <ul style="list-style-type: none"> • แนวคิดเรื่องมูลค่า • รูปแบบ/ประเภทของมูลค่า (ประโยชน์) จากบริการระบบนิเวศ • หลักการ/ขั้นตอนในการประเมินมูลค่า 	วิทยากร
12:00–13:30	พักรับประทานอาหารกลางวัน	-
13:30–16:30	3: วิธีการ/เครื่องมือในการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ <ul style="list-style-type: none"> • การประเมินโดยใช้มูลค่าตลาด (Market Based Techniques) • การประเมินมูลค่าโดยวิธี Revealed Preference กิจกรรมกลุ่ม: ลักษณะ/ประเภทของความเสียหาย ที่ประเมินมูลค่าโดยใช้มูลค่าตลาด และวิธี Revealed Preference	วิทยากร
16:30–16:45	สรุปกิจกรรมประจำวัน (วันแรก)	SEAFDEC/TD

วันศุกร์ที่ 29 พฤษภาคม 2569		
09:00–12:00	3: วิธีการ/เครื่องมือในประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ (ต่อ) <ul style="list-style-type: none"> • การประเมินมูลค่าโดยวิธี Stated Preference กิจกรรมกลุ่ม: ลักษณะ/ประเภทของความเสียหาย ที่ประเมินมูลค่าโดยวิธี Stated Preference <ul style="list-style-type: none"> • การประเมินมูลค่าโดยการโอนย้ายมูลค่า (Benefit Transfer: BT) กิจกรรมกลุ่ม: การประเมินมูลค่าโดยการโอนย้ายมูลค่า (Benefit Transfer: BT)	วิทยากร
12:00–13:30	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13:30–16:00	4: แนะนำกรณีศึกษา กิจกรรมกลุ่ม: การพัฒนากรอบการประเมินมูลค่า <ul style="list-style-type: none"> • การประมาณการมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ • การตีความผลลัพธ์เพื่อการจัดการและการประเมินค่าชดเชยความเสียหาย 5: การประยุกต์ใช้การประเมินมูลค่าในพื้นที่อ่าวระยอง <ul style="list-style-type: none"> • ขอบเขตการประเมิน ข้อกำหนดเบื้องต้น และระเบียบวิธีวิจัย • การจัดทำแผนการดำเนินงานสำหรับการประเมินมูลค่า 	วิทยากร
16:00–16:30	6: สรุปผลและแนวทางการดำเนินงานต่อไป <ul style="list-style-type: none"> • ข้อตกลงเกี่ยวกับกิจกรรมที่ต้องติดตามและขั้นตอนถัดไป • กล่าวปิดโดย SG/TDC 	SEAFDEC/TD

ผู้ประสานงาน:

ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

นางสาวรัชฎ์ลักษณ์ เสือสี

อีเมล: thanyalak@seafdec.org โทร. 081-256 0803

กรมประมง: ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลระยอง

นางสาวทัศนวรรณ ขาวสีจาน

อีเมล: emdecbio@gmail.com โทร. 083-539 6997

*****